

Γεωπονικός Σύλλογος Λάρισα
Τηλέφωνο : 2410/618.638
e-mail : georNIKOSlarisa@gmail.com

ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ - Τηλέφωνο : 2410/627142
e-mail : geotee_1@otenet.gr
Καψούρη 4 – 41222, Λάρισα

Λάρισα 22 Μαρτίου 2024

Ανακοίνωση Ε.Λ.Υ.ΘΕ για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού 2024

«ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ - ΕΝΑ ΠΛΑΝΟ»

Κάθε χρόνο η 22α Μαρτίου είναι αφιερωμένη στο ΝΕΡΟ, στο πιο ξεχωριστό στοιχείο της φύσης, και με απόφαση του ΟΗΕ έχει οριστεί ως ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ (ΠΗΝ).

Συνηθίζεται τέτοιες ημέρες να γίνονται ειδικά αφιερώματα στην ΠΗΝ. Όμως αυτή την περίοδο, στην τόσο εύθραυστη κατάσταση που χαρακτηρίζει την Θεσσαλία, δεν κρίνουμε σκόπιμο να επιδοθούμε σε επανάληψη θεωρητικών αναφορών σχετικά με το νερό.

Επιλέγουμε λοιπόν να επικεντρωθούμε στα τρέχοντα ζητήματα, με την ελπίδα πως θα συμβάλλουμε ώστε ΑΜΕΣΑ να διαμορφωθεί ένα καθαρό σχέδιο διεξόδου από τα πολλαπλά προβλήματα που απασχολούν την περιοχή μας

Πριν ακόμη εμφανιστούν τα ακραία φαινόμενα του Ιανού και αργότερα του Ντάνιελ, η ΕΔΥΘΕ είχε υποβάλει ειδική ΑΝΑΦΟΡΑ προς την κυβέρνηση, τον Πρόεδρο της Βουλής, τα κόμματα, τις αυτοδιοικητικές

οργανώσεις και τα μέσα ενημέρωσης, με την οποία προειδοποιούσαμε για τους κινδύνους που απειλούν την «ανοχύρωτη» Θεσσαλία.

Μάλιστα η ΑΝΑΦΟΡΑ μας αυτή αποτέλεσε και αντικείμενο συζήτησης στην κοινή συνεδρίαση των επιτροπών Περιφερειών και Περιβάλλοντος στη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου του 2022, όπου μας δόθηκε η ευκαιρία να παρουσιάσουμε τις προτάσεις μας για την αντιπλημμυρική προστασία, την ανάγκη δημιουργίας υδατικών αποθεμάτων για αντιμετώπιση της λειψυδρίας και παράλληλα την χρησιμοποίηση μέρους των αποθεμάτων αυτών στην αποκατάσταση υδάτινων οικοσυστημάτων (κυρίως υπόγειων) που οδηγούνται σε κατάρρευση.

Όμως όλα αυτά τα χρόνια οι κυβερνήσεις δυστυχώς αγνόησαν τις τεκμηριωμένες προειδοποιήσεις των επιστημόνων καθώς και τις υποδείξεις των κοινωνικών οργάνων.

Παρότι η χώρα το 2014 θεσμοθέτησε το πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων (ΣΔΛΑΠ) και λίγο αργότερα το πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), αμφότερα στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών οδηγιών, καμία από τις κυβερνήσεις (για να περιοριστούμε στα τελευταία δέκα χρόνια) δεν αποδέχθηκε την αυτονόητη πρότασή μας για εκπόνηση ενός masterplan, με στόχο την σταδιακή υλοποίηση των έργων και δράσεων που προβλέπονται σε αυτά τα δύο εγκεκριμένα Σχέδια.

Τελικά, αφού πρώτα βιώσαμε τις δραματικές καταστροφές στη Θεσσαλία, μόνο τότε η κυβέρνηση ανέθεσε στην ολλανδική εταιρία HVA την εκπόνηση του masterplan, το οποίο αμέσως μετά την παραλαβή του ο ίδιος ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε πως τίθεται σε διαβούλευση με φορείς και οργανώσεις.

Δεν θα εμπλακούμε στην χωρίς νόημα συζήτηση σε ποιους και γιατί ανέθεσε η κυβέρνηση τις μελέτες για την ανασυγκρότηση της λαβωμένης Θεσσαλίας.

Ούτε θα εκτραπούμε στην (εύλογη) κριτική για τις κυβερνήσεις Τσίπρα και Μητσοτάκη που επί δέκα ολόκληρα χρόνια «αγνόησαν» την υποχρέωσή τους να εφαρμόσουν τα εγκεκριμένα Σχέδια, όπως οι σχετικές οδηγίες προβλέπουν.

Εξάλλου, στην τόσο δύσκολη και κομβική περίοδο που διανύουμε, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος τέτοιου είδους συζητήσεις να αποπροσανατολίσουν την κοινή γνώμη και να την «ξεστρατίσουν» από τα ουσιώδη.

Αντί λοιπόν για όλα αυτά εμείς κρίνουμε πως σε συνεργασία με την τοπική μας ηγεσία (Περιφέρεια, Αυτοδιοίκηση) και με την συνδρομή επιστημονικών φορέων και παραγωγικών οργανώσεων (αγρότες, επαγγελματίες κλπ.), ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ η επικέντρωση στα μείζονα θέματα, έτσι ώστε από όλες αυτές τις συζητήσεις και από την διαβούλευση επί των επιστημονικών προτάσεων (ΣΔΛΑΠ, ΣΔΚΠ και πόρισμα ΗΝΑ) να προκύψει ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ (masterplan) ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ, ΓΙΑ ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ΓΙΑ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ και εντέλει ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΓΚΡΑΤΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥΣ.

Συνοπτικά το μήνυμα να είναι : «ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ - ΕΝΑ ΠΛΑΝΟ»

Συνεπώς, γύρω από τον στόχο αυτό, παράλληλα με την επιβεβλημένη στήριξη των πληγέντων, πρέπει να εργασθούμε όλοι υπεύθυνα, χωρίς να αναζητούμε «αντιπάλους», χωρίς να αναλώνουμε τις προσπάθειες μας σε έργα ανέφικτα, σε λιγότερο επείγοντα ή ακόμη και σε δευτερεύοντα. Ανάλογη όμως υπευθυνότητα οφείλει να επιδείξει και η κυβέρνηση, οι υπουργοί και προσωπικά ο ΠΘ κ. Κ. Μητσοτάκης, ο οποίος έχει την πρώτη ευθύνη ώστε να αποφευχθούν διχαστικές καταστάσεις η ενδεχόμενη πρόκληση ανησυχιών στους αγρότες και στον λαό της περιοχής. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της μάλλον άκαιρης συζήτησης για το βαμβάκι, ενώ όλοι γνωρίζουν πως, ανεξάρτητα από τις κάθε φορά επιλογές στο μείγμα καλλιεργειών, τα αποθέματα νερού που προβλέπονται στα Σχέδια για την Θεσσαλία είναι άκρως αναγκαία για την ΑΣΦΑΛΕΙΑ της απέναντι σε φαινόμενα ξηρασίας και επίσης πολύτιμα για την στήριξη των αγροτών που αναζητούν καλλιέργειες που θα προσφέρουν ένα ελάχιστο ΕΙΣΟΔΗΜΑ διαβίωσης στον τόπο τους.

Το τελευταίο διάστημα σημαντική δημοσιότητα έλαβε η πρόταση που συμπεριλαμβάνεται στο πόρισμα της ΗΝΑ σχετικά με την ολοκλήρωση των εγκαταλειμμένων από τις κυβερνήσεις Τσίπρα και Μητσοτάκη έργων

Αχελώου και την, αναγκαία κατά την άποψη τους, ενίσχυση του υδατικού δυναμικού του ΥΔ Θεσσαλίας.

Ας σημειωθεί πως η πρόταση αυτή επανέρχεται και μέσω του υπό αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ, το οποίο τις επόμενες εβδομάδες αναμένεται να εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αυτή τη φορά ελπίζουμε πως το αίσθημα ευθύνης θα υπερκεράσει τους τοπικιστικούς υπολογισμούς, τους κάθε είδους δογματισμούς και ιδεοληψίες που, δυστυχώς, κατά την τελευταία δεκαετία καθόρισαν την διαχείριση των εγκαταλειμμένων έργων, προκαλώντας τεράστια οικολογική καταστροφή στον «μπαζωμένο» από σκυροδέματα και τεράστιους όγκους χωμάτων Αχελώο.

Ένα ζήτημα επίσης στο οποίο θα κριθεί η ειλικρινής διάθεση της κυβέρνησης για συναινετική διαμόρφωση ενός σχεδίου ανασυγκρότησης της Θεσσαλίας είναι αυτό του ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ.

Ένα θέμα πού η ανάγκη δημιουργίας του προβάλλεται επί δεκαετίες από τους θεσσαλικούς φορείς, χωρίς όμως να έχει εκδηλωθεί όλα αυτά τα χρόνια κάποια στοιχειώδης ανταπόκριση από τις κυβερνήσεις.

Αιφνιδίως όμως, αμέσως μετά τις καταστροφικές πλημμύρες, η κυβέρνηση Μητσοτάκη κινήθηκε ταυτοχρόνως με δύο παράλληλες πρωτοβουλίες για τη Θεσσαλία.

Η μια εκδηλώθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος το οποίο συνέταξε σχέδιο νόμου που προβλέπει συνένωση των ΤΟΕΒ της περιοχής υπό την διοίκηση μιας Ανώνυμης Εταιρίας, καταργώντας την αυτοδιοίκηση στον τομέα των αρδεύσεων, χρησιμοποιώντας ως βασικό επιχείρημα την έλλειψη οργάνωσης και τα χρέη πολλών από αυτούς.

Η δεύτερη πρωτοβουλία συνδέεται με το πόρισμα της ολλανδικής ΗVΑ, η οποία πρόσφατα παρέδωσε στο ΥΠΕΝ τις δικές της προτάσεις για το ίδιο θέμα.

Όπως εύκολα γίνεται αντιληπτό, εάν πράγματι η κυβέρνηση καταθέσει εντός του μήνα (όπως «απειλεί» ο κ. Σκυλακάκης) νομοσχέδιο στη Βουλή για δημιουργία φορέα διαχείρισης υδάτων στη Θεσσαλία, είναι πρακτικά αδύνατο να υπάρξει ουσιαστική συζήτηση για το θέμα, όπως η σοβαρότητά του και οι δημοκρατικοί κανόνες επιβάλλουν.

Με απλά λόγια θα πρόκειται για αιφνιδιασμό, δικαιώνοντας έτσι εκείνους που αντιδρούν μιλώντας ήδη για σκοπιμότητες από πλευράς υπουργείου.

Εκτός αυτού, είναι βέβαιο πως θα προκληθούν αντιδράσεις [σημ. : *ήδη αντέδρασαν οι θεσσαλικοί ΤΟΕΒ, επτά Πανελλαδικές Ομοσπονδίες εργαζομένων, κόμματα της αντιπολίτευσης, οργανώσεις κλπ*], κάτι που σημαίνει πως η αναγκαία διαβούλευση για το θεσσαλικό πρόβλημα είναι πιθανό να διεξαχθεί σε περιβάλλον πόλωσης και στην σκιά ισχυρών αμφισβητήσεων σχετικά με τις προθέσεις της κυβέρνησης (ιδιωτικοποίηση νερού κα).

Όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, η μοναδική λύση είναι η ΑΝΑΒΟΛΗ της νομοθετικής πρωτοβουλίας και η παράταση της διαβούλευσης για τον φορέα διαχείρισης κατά ένα εξάμηνο τουλάχιστον και σε κάθε περίπτωση μετά τις ευρωεκλογές.

Κατά την άποψη μας αυτό θα πρέπει να αποτελέσει αίτημα της ηγεσίας και των οργανώσεων της Θεσσαλίας προς τον ΠΘ, έτσι ώστε να δοθεί επαρκής χρόνος για την μελέτη των προτάσεων των ολλανδών και να προκύψει συνδυαστικά η βέλτιστη λύση για τη Θεσσαλία και τη χώρα.

Στο μεταξύ (ελπίζουμε πως) θα αξιοποιηθεί ο χρόνος για την διαμόρφωση του επιχειρησιακού πλάνου που αναφέραμε σχετικά με τα έργα και τις άλλες αναγκαίες δράσεις, καθώς και η παροχή εγγυήσεων από την κυβέρνηση ότι θα χρηματοδοτηθούν αναλόγως και θα υλοποιηθούν όσα προκύψουν από την σχετική διαβούλευση.

Για την Ε.Α.Υ.ΘΕ

Γέμτος Φάνης, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
Γιαννακός Κώστας, πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας,
Κοτσιμπογεώργος Ηλίας, πρόεδρος Οικονομικού Επιμελητηρίου Θεσσαλίας,
Ντογκούλης Δημήτρης, πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας,
Σοφολόγης Δημήτρης, πρόεδρος Πανελληνίας Ομοσπονδίας Συλλόγων Γεωπόνων